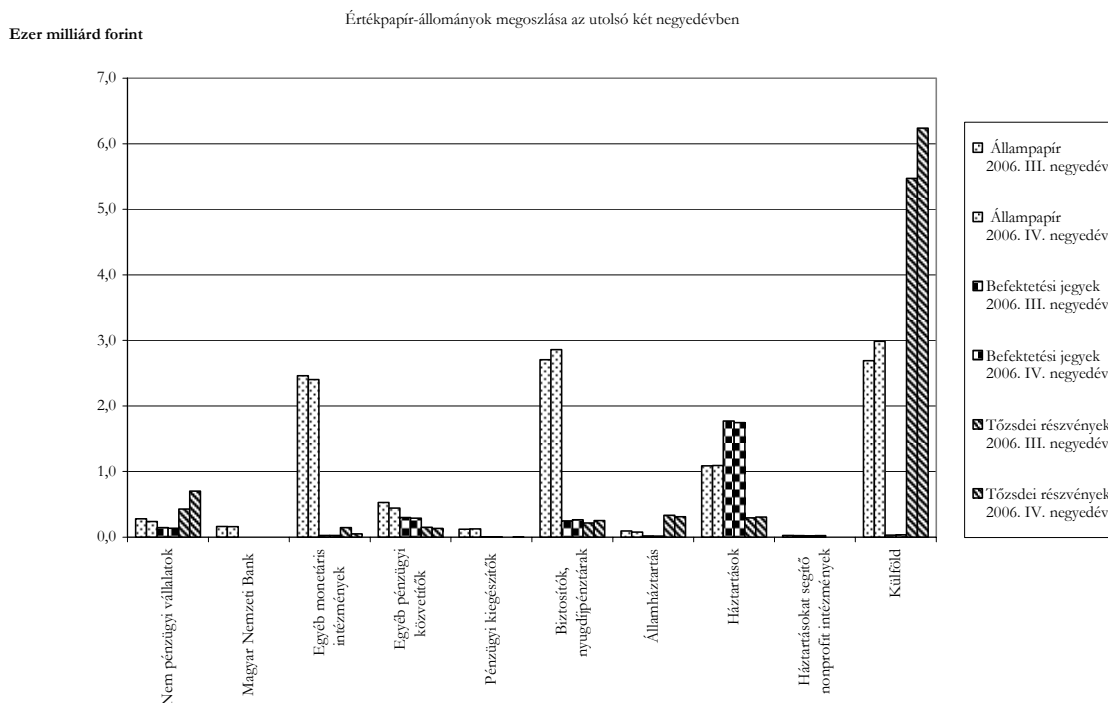

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2006. IV. negyedév¹

2006. IV. negyedévében az állampapírpiacon a legszembevetőbb változás a hosszú lejáratú kötvények részarányának növekedése a rövid lejáratú kincstárjegyek rovására. Az állampapír-piac legjelentősebb szereplőivé ismét a nem-rezidensek váltak, a negyedév során végrehajtott nettó vásárlásaik hatására, miközben a biztosítók és nyugdíjpénztárak is tovább növelték részesedésüket. Legnagyobb mértékben a hitelintézeteket magába foglaló egyéb monetáris intézmények, illetve az egyéb pénzügyi közvetítők súlya csökkent, a nem pénzügyi vállalatok súlya pedig történelmi mélypontra zuhant. Az elmúlt három hónapban az állampapírpiacon a legtöbb szektor árfolyamnyereséget ért el portfólióján. A részvényt piacon jelentősen nőtt a nem pénzügyi vállalatok részesedése, ami túlnyomórészt egy társaság felvásárlásához köthető. A többi szektor részesedése csökkent, ezen belül a pénzügyi vállalatok és az állambiztosítás súlyának mérséklődése jelentős. A részvényárak emelkedésének köszönhetően valamennyi szektor árfolyamnyereséget ért el részvény-portfólióján. 2006. IV. negyedévében a befektetési jegyek piacán a biztosítók és nyugdíjpénztárak szektora mellett a nem-rezidens befektetők voltak a legnagyobb vásárlók. A lakosság részesedése a forgalomban lévő befektetési jegyek állományából enyhén csökkent 2006 év végére.

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2006. IV. negyedévében 10414,0 milliárd forintra (2,5%-kal) emelkedett. A növekedést kizárólag az államkötvények állományának 9,0 százalékpontos gyarapodása okozta, hiszen a kincstárjegyek piaci értéken számított állománya 13,8 százalékponttal visszaesett a negyedév során. Az állampapírok árfolyamának erősödése 204,1 milliárd forinttal növelte az állományt, miközben 51,4 milliárd forinttal nőtt a forgalomban lévő állomány névértéken számított nagysága. A két folyamat együttes eredményeként a forgalomban lévő állampapírok piaci értéken számított állománya 255,6 milliárd forinttal lett nagyobb szeptemberhez képest.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 1,0 milliárd forinttal gyarapodott, amely kizárólag a lakossági befektetők portfólióján keletkezett 11,3 milliárd forint értékű árfolyamnyereségnek köszönhető, hiszen a szektor 10,4 milliárd forint értékben nettó eladó volt a negyedév során. A lakossági befektetők birtokában lévő államkötvény-állomány 3,9 milliárd forinttal emelkedett, eközben a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya 3,0 milliárd forinttal csökkent a negyedév végére. A legutóbbi negyedévben tapasztalt erősödés után a háztartások állampapír-piaci súlya év végére kismértékben csökkent, a szektor részesedése így 2006 december végén 10,5%-ot tett ki.

A **külföldi befektetők** (nem-rezidensek) az előző két negyedévben történt értékesítés után, ezúttal nettó állampapír-vásárlók voltak, 225,6 milliárd forint értékben. Eközben portfóliójukon 69,3 milliárd forint nagyságú árfolyamnyereséget értek el. Mindezek következtében a nem-rezidensek tulajdonában lévő állomány 294,9 milliárd forinttal emelkedett, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban december végére 2,2 százalékponttal, 28,7 %-ra nőtt. A nem-rezidens befektetők a IV. negyedévben bekövetkezett állomány-növekedés hatására – a biztosítók és nyugdíjpénztárakat megelőzve – ismét az állampapír-piac legfontosabb szereplőjévé váltak.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány ebben a negyedévben árfolyamértéken 19,8 milliárd forinttal nőtt. A szektor állampapír-befektetései ugyanakkor kizárólag a portfólión elért 119,8 milliárd forintnyi árfolyamnyereség hatására emelkedtek, mivel a vizsgált időszakban a szektor vállalatai 100,0 milliárd forint értékű nettó eladást hajtottak végre. A pénzügyi vállalatok állampapír-piaci súlya a negyedév során végrehajtott eladások hatására 1,3 százalékponttal mérséklődött. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya – az előző negyedévben tapasztalt emelkedést követően – ezúttal 153,4 milliárd forinttal nőtt, így piaci részesedésük további 0,8 százalékponttal erősödött. Az emelkedés ellenére a biztosítók és nyugdíjpénztárak a tulajdonukban lévő 2859,2 milliárd forint piaci értékű állománnyal a második helyre szorultak állampapír-piaci részesedésüket tekintve, a negyedév során nagyobb növekedést felmutató nem-rezidensek mögött. Az egyéb monetáris intézmények, illetve egyéb pénzügyi közvetítők állampapír-állományának értéke 57,4, illetve 83,5 milliárd forinttal csökkent a negyedév során, így a szektorok részesedése 1,1, illetve 0,9 százalékponttal gyengült.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya – a múlt negyedéves növekedéssel ellentétesen – ezúttal mérséklődött, mégpedig 41,4 milliárd forinttal. Ez az állomány-csökkenés kizárólag a szektorba tartozó vállalatok nettó állampapír eladásának következménye. A nem pénzügyi vállalatok állampapír-piaci részesedése korábban nem tapasztalt mértékűre – 2,3 százalékra – zsugorodott.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya az elmúlt három hónap folyamán kismértékben (15,7 milliárd forinttal) csökkent. Miközben a központi kormányzat állománya 2,5 milliárd forinttal csökkent, a helyi önkormányzatok birtokában lévő

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

állampapírok értéke 13,1 milliárd forinttal mérséklődött. Ezek az állomány-változások az államháztartási szektor nettó eladásának eredményeként keletkeztek.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen					
	2005		2006			
	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	2,7	2,5	2,6	2,6	2,7	2,3
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,0	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	20,5	21,4	21,5	23,3	24,2	23,1
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	6,6	6,6	6,5	6,3	5,2	4,3
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	26,7	27,1	26,6	26,4	26,6	27,5
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	56,9	58,0	57,4	58,8	58,8	57,6
Központi kormányzat (S. 1311)	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,7
Háztartások (S. 14)	10,5	10,7	10,4	10,3	10,7	10,5
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	28,7	27,7	28,5	27,3	26,5	28,7
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a 2006. III. negyedévi 45,8 milliárd forintos növekedést követően – 2006. IV. negyedévben további 954,7 milliárd forinttal (mintegy 13,6%-kal) nőtt, így december végén 7999,6 milliárd forintot tett ki.³ A kapitalizáció növekedése kizárólag az értékpapírok árfolyamának emelkedéséből származott, amelynek hatása 1020,8 milliárd forint volt. A negyedév során 2 társaság részvényeit vezették ki a BÉT-ről, amelyek összértéke 24,6 milliárd forint volt. További 2 társaságnál tőkeemelés, egy társaságnál tőkeleszállítást hajtottak végre, ami egyenlegében 41,4 milliárd forint csökkenést jelentett.

A **háztartások** az előző negyedévhez hasonlóan ebben az időszakban is nettó eladók voltak (34,3 milliárd forint értékben), ugyanakkor 48,9 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett, a kivezetések pedig 0,7 milliárd forint csökkenést eredményeztek. Mindezek hatására a szektor részvényállománya mintegy 13,9 milliárd forinttal emelkedett, míg részesedésük 0,3 százalékponttal, 3,9%-ra mérséklődött.

A **külföldi befektetők** ebben a negyedévben nettó eladók voltak 39,9 milliárd forint értékben, emellett 824,8 milliárd forint árfolyamnyereség keletkezett portfóliójukon, a kivezetések miatti csökkenés pedig 19,2 milliárd forintot tett ki. Mindezek eredményeként 765,8 milliárd forinttal nőtt a nem-rezidensek részvényállománya, a szektor részesedése pedig 0,3 százalékponttal, 78,0 %-ra emelkedett a IV. negyedév során.

A **pénzügyi vállalatok** nettó eladók voltak – jelentős részben az OTP saját részvény eladásának köszönhetően – 144,3 milliárd forint értékben, ugyanakkor 74,0 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett, míg a kivezetések hatásaként mutatózó csökkenés 3,4 milliárd forintot tett ki. Így összességében 73,7 milliárd forinttal csökkent a tőzsdei részvényállományuk, miközben részesedésük – 1,8 százalékponttal – 5,5%-ra csökkent.

³ Sajtóközleményünkben a kapitalizáció értéke eltér a BÉT által megadott adattól két tőzsdei cég tőkeemeléséből származó részvényhányad tőzsdei bevezetésének elhúzódása miatt.

A **nem pénzügyi vállalatok** kiemelkedő mértékben, nettó 219,6 milliárd forint értékben vásároltak tőzsdei részvényeket. Ennek túlnyomó részét azonban egy belföldi bejegyzésű társaságnak a Borsodchem részvényeire tett nyilvános vételi ajánlata nyomán bekövetkezett tulajdonosi változások okozták. Ugyanakkor a szektor birtokában lévő részvényállományon további 54,4 milliárd forint árfolyamnyereség keletkezett, a kivezetések pedig összességében 0,5 milliárd forint csökkenést eredményeztek. Ezen tényezők együttes eredményeként a szektor tőzsdei részvény-portfóliója 273,5 milliárd forinttal nőtt, míg részesedése – 2,7 százalékponttal – 8,8 %-ra emelkedett.

Az **államháztartás** ebben az időszakban is nettó eladó volt 42,6 milliárd forint értékben, ami túlnyomórészt a Mol privatizációhoz kapcsolódik. Eközben a szektor tulajdonában lévő részvényeken keletkezett árfolyamnyereség 18,7 milliárd forint növekedést okozott, a kivezetések miatti csökkenés pedig 0,9 milliárd forintot tett ki. Mindezek eredményeként 24,8 milliárd forinttal csökkent az államháztartás tulajdonában lévő állomány, így december végén a tőzsdei részvények 3,9 %-a volt az államháztartás tulajdonában, ami 0,9 százalékpontos csökkenést jelent az előző negyedévhez képest.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Tőzsdén jegyzett részvények						százalék
	2005		2006				
	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	4,4	4,7	3,1	6,6	6,1	8,8	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,5	1,9	2,0	2,2	2,1	0,7	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,2	1,4	1,4	1,7	2,1	1,6	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	2,8	2,8	2,9	3,5	3,1	3,2	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	5,5	6,2	6,2	7,4	7,3	5,5	
Központi kormányzat (S. 1311)	7,4	6,9	7,1	3,9	4,1	3,3	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	7,9	7,5	7,7	4,5	4,8	3,9	
Háztartások (S. 14)	3,3	3,9	3,6	4,1	4,2	3,9	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	78,8	77,7	79,3	77,4	77,7	78,0	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken 2006. IV. negyedévében 2559,4 milliárd forintról 2538,1 milliárd forintra (0,8%-kal) csökkent, miközben az egyes tulajdonosi szektorok részesedése alig változott. Az állomány-változás mögött 32,0 milliárd forint értékű negatív tranzakció áll, amit 10,7 milliárd forint pozitív átértékelődés kísért. E két tényező együttes eredményeként 21,3 milliárd forinttal csökkent a befektetési jegyek nettó eszközértéke a negyedik negyedév során.

A **háztartások** birtokában lévő befektetési jegyek állománya a negyedik negyedév folyamán piaci értéken számítva - az elmúlt negyedévi jelentős emelkedés után - 23,5 milliárd forinttal csökkent, amire legutoljára 2005. IV. negyedévében került sor e szektornál. Az állomány-változás mögött a lakosság 30,1 milliárd forintos nettó befektetési jegy eladása és 6,6 milliárd forintos árfolyamnyeresége húzódik meg. Mindezek hatására a háztartások részesedése a forgalomban lévő befektetési jegyek állományában – 0,3 százalékponttal – tovább csökkent.

A **külföldi befektetők** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya 5,9 milliárd forinttal nőtt a vizsgált időszak során, aminek következtében a szektor részesedése az összállományból az előző negyedévhez képest 0,2 százalékponttal emelkedett.

A **pénzügyi vállalatok** összességében 7,1 milliárd forinttal növelték befektetési jegy-állományukat. A szektor az előző negyedévhez képest 0,5 százalékponttal növelte az összes állományból való részesedését, így piaci súlya elérte a 23,0 százalékot, ami a megfigyelési időszak során a legmagasabb értéket jelenti. A szektoron belül csak az egyéb monetáris intézmények, illetve a biztosítók és nyugdíjpénztárak növelték állományukat, miközben az egyéb pénzügyi közvetítők és a pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők – döntően a nettó eladásnak köszönhetően – csökkentették állományukat. A negyedik negyedév során a pénzügyi vállalatok 2,5 milliárd forint nettó vásárlás mellett, befektetési jegyeiken 4,5 milliárd forint árfolyamnyereséget értek el. A biztosítók és nyugdíjpénztárak tulajdonában lévő állomány 19,0 milliárd forinttal emelkedett, 3,7 milliárd forint pozitív átértékelődés és a 15,3 milliárd forintot elérő nettó vásárlás eredményeként.

A **nem pénzügyi vállalatok** által birtokolt befektetési jegyek állománya 2006. negyedik negyedévében 134,8 milliárd forintot ért el, ami a 2006 július-szeptemberi időszakhoz képest további enyhe csökkenést jelent. Az állományváltozás mögött 9,0 milliárd forint nettó eladás és 0,6 milliárd forint negatív átértékelődés húzódik meg. Így a nem pénzügyi vállalatok piaci részesedése a teljes állományból tovább csökkent és 5,3 százalékot tett ki az év végén.

Az **államháztartás** szektorában 3,0 milliárd forinttal csökkent a befektetési jegyek állománya, ami az előző negyedévhez hasonlóan szinte teljes mértékben a helyi önkormányzatok befektetési jegy eladásaival indokolható.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Befektetési jegyek					
	2005		2006			
	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	7,4	6,9	7,1	7,1	5,6	5,3
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,5	1,5	1,5	1,4	1,1	1,1
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	3,7	5,7	7,0	7,5	11,7	11,4
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	8,9	9,5	9,7	9,9	9,6	10,4
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	14,2	16,8	18,2	18,9	22,5	23,0
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,3	0,8	1,0	0,8	0,6	0,5
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,4	0,9	1,1	0,8	0,7	0,6
Háztartások (S. 14)	75,4	73,7	71,8	71,0	69,1	68,8
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	0,7	0,9	0,9	1,2	1,2	1,4
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamat, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.

2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Statisztika/Módszertani megjegyzések alatt „A 2001 júniusától érvényes szektorbontás” címen található (www.mnb.hu).
3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.
5. Az értékpapír-statisztikai terület revíziós politikájával összhangban pontosítottuk az előző év befektetési jegy adatait.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA